

Textos històrics, recordar Ramon de Mur a Guimerà

Recordem unes primeres notes d'una visual recuperació de les històries de la història sobre Ramon de Mur a Guimerà, ens diu que els noms i renoms dels artistes de la pintura medieval, són referents a la seva autoria i també comentar que molts pintors de retaules, a vegades eren artistes anònims i classificats o amb el sobrenom del lloc on estava la seva obra més destacada

Pensem, doncs, pel que fa al retaule de Guimerà, que el seu autor era conegut com "El Mestre de Guimerà", degut al total desconeixement del citat autor del retaule.

Per a Post el va descriure com "Guimerà Style" o també citat com "The maner of Guimerà", amb tot, podrem comprovar que el nom de Ramon de Mur no figurava en la història de la pintura relacionada amb el "Mestre de Guimerà", fins als anys trenta.

Hem de confirmar, segons nota de Mn. Armand Puig (2011), que Ramon de Mur, un dels artistes més importants de l'estil gòtic internacional, com ja també comentarem per la magnífica representació del Judici Final, de la taula central valorada com la clau de la seva obra.

Si ens trobem a Catalunya finals del segle XV podem consultar com que ja hi havia les escoles que practicaven la pintura de l'estil del Gòtic internacional, com les de Tarragona, Lleida a més de la situada a Barcelona. Podem citar i recordar entre els millors pintors que es van moure per aquestes terres, hem de citar els de Lluís Borrassà, Bernat Martorell, Ramon de Mur i Mateu Ortoneda.

Un bon pintor podia tenir el seu suport social, artístic, econòmic i com al seu moment farem constar amb l'obra de Dalmau de Mur com un mecenes d'art i coneixedor, com eclesiàstic, dels palaus i catedrals en part a Lleida i com a arquebisbe de Tarragona i Saragossa.

Serà precisament Ramon de Mur qui mostrarà les seves facultats del nou estil del Gòtic on va crear escola i deixarà com a centre de la pintura medieval la seva obra del retaule de Guimerà del segle XV.

Tenim els noms dels protagonistes a recordar, part de les seves obres: Citem que els rectors de la parròquia que l'arquebisbat nomenava, Pere Sabater entre (1380, el 1404 i el 1433), amb els membres de la comunitat de preveres així com el capellà de la segona església de Sant Esteve, situada vora l'hospital de pobres i que formaran part de la parròquia de santa Maria de Guimerà.

Primeres notes sobre el retaule de Ramon de Mur.

Segons Mn. Armand Puig (2007) l'obra que comptava amb una composició de 23 escenes i és possible que unificat, podria tenir 7,5 mts d'amplada per 5,5 mts d'alçada i que havia d'incloure una trentena de components amb cinc carrers i tres cases al carrer central.

Als primers moments ja es va poder estudiar publicar i comptar amb Mn. Armand Puig, que fou rector de Guimerà (1981-1987) va permetre justificar i aportar unes primeres dades sobre Ramon de Mur.

Mn. Armand Puig (2011) fa constar una data econòmica d'un sobrant d'una obra de 1401, on es confirma que el retaule de Ramon de Mur estava ja pintat i justifica les dades de construcció, on hi constarà (1401-1412).

Dona fe d'aquest moviment de voluntats al voltant del retaule una breu notícia referent a Antoni Gener, el qual, en un document relatiu a la construcció d'una trona per l'església parroquial, datat el 8 de juliol, mana que els diners sobrants de la deixa quedin per aportar ajuda: ***"in retaulo Btae Mariae (Cum suis historiis) quan in aliis operibus quae prohi homines dicti loci de Guimerano hordinnaverint"***

És a dir: ***"En el retaule de Santa Maria (Amb les seves taules historiades) o bé en altres obres que els prohoms del dit lloc de Guimerà ordenin"***

Tenint present aquest objectiu i per aquests fets, hem de precisar que l'autor real s'ha identificat i presentat en la persona de Ramon de Mur, però que hem de saber, segons el mateix Armand puig (2010), qui fou l'ideòleg o inspirador de la temàtica bíblica, el disseny conceptual, per tal de saber del personatge anònim, algú amb coneixements teològics i bíblics notables.

Se cita com a possible imatge i que el situa en la taula del Judici Final un citat frare mercenari o un dominicà, com un expert i bon coneixedor del text bíblic i que tracés les línies mestres del retaule.

Joan Duch i Mas (2023)

Francesc Xavier Busquets i Pagès